

WITO WA LAMBETH KANISA SALAMA

1 Utangulizi

Ujumbe wa Lambeth Conference ulikuwa Kanisa la Mungu kwa Dunia ya Mungu na maaskofu walijifunza 1 Petro. Katika barua hii, mtume Petro aliandika kwa Wakristo waliotawanyika kote Asia Ndogo akiwakumbusha utambulisho wao katika Kristo kama watu wateule wa Mungu, waliotakaswa na Roho kwa ajili ya utii kwa Yesu Kristo (1 Petro 1.1-2). Agano la Kale na Agano Jipya zinaonyesha wito wa kuwa mtakatifu kama mwitikio sahihi wa neema ya Mungu (1 Petro 1.15-16). Kwa hiyo Wakristo wanapaswa kuishi kama watumishi wa Mungu na wanapaswa kumheshimu kila mmoja na kuipenda familia ya waumini (1 Petro 2:6-17). Viongozi wa Kikristo wameitwa kulinda watu wa Mungu wanaowahudumia (1 Petro 5.1-2).

2 Azimio

2.1 Katika kutoa wito huu tunazingatia sana, na kuongozwa na:

- sauti za wale ambao wamepitia unyanyasaji katika muktadha wa kanisa;
- hali mbalimbali ambazo zinaweza kuwafanya watu au jamii kuwa katika hatari zaidi za vurugu, unyanyasaji na kutengwa kama vile rangi, jinsia, mwelekeo wa kijinsia, ukabila, imani ya kidini, wanaoishi na ulemavu wa kimwili, ulemavu wa akili, au mazingira magumu ya kiuchumi;
- shirika la Afya Duniani linatoa nukuu ya utafiti unaokadiri kuwa:
 - duniani kote, hadi watoto bilioni 1 wenye umri wa miaka 2–17 walifanyiwa unyanyasaji wa kimwili, kingono, au kihisia (unyanyasaji) au kutelekezwa katika mwaka uliopita. Ukatili dhidi ya watoto una athari za kudumu juu ya afya na ustawi waoⁱ;
 - Mwanamke 1 kati ya 3 ulimwenguni kote amekabiliwa na unyanyasaji wa kimwili na/au wa kingono kutoka kwa mwenzi au unyanyasaji usio wa wenzi katika maisha yao. Vurugu hii inaweza kusababisha madhara makubwa ya kiafya ya muda mfupi na ya muda mrefu vilevile gharama za kijamii na kiuchumi kwa wanawake, familia zao na jamiiⁱⁱ;
- Ajenda ya 2030 ya Maendeleo Endelevu (SDG), ni:
 - “kuondoa aina zote za ukatili dhidi ya wanawake na wasichana katika nyanja za umma na binafsi, ikiwa ni pamoja na biashara haramu ya kusafirisha binadamu, ngono na aina nyingine za unyonyaji” (Lengo la 5.2);
 - “kukomesha dhuluma, unyonyaji, biashara haramu ya binadamu na aina zote za ukatili dhidi ya wanawake, watoto na mateso ya watoto,” (lengo la 16.2).ⁱⁱⁱ

2.2 Tunatoa wito huu tukijua kabisa kushindwa kwa ulinzi/Kanisa Salama katika taasisi za kidini ikiwa ni pamoja na makanisa ya Ushirika wa Anglikana, kama ilivyoonyeshwa na hoja za serikali, kesi zilizoripotiwa na vyombo vya habari. Kuna watu wanaofanya kazi ndani ya taasisi za kidini, makasisi pamoja na walei, ambao wamesaliti uaminifu na kunyanyasa watoto na watu wazima ambao walikuwa na wajibu wa kichungaji. Kuna viongozi wa dini ambao wamekataa au kupunguza uzito wa unyanyasaji huu na unyanyasaji. Taasisi za kidini zimeongeza athari za unyanyasaji wa awali kwa kushindwa kushughulikia kwa ufanisi. Wameshindwa kuchukulia ufichuzi kwa uzito, kuripoti unyanyasaji haraka kwa mamlaka husika, kumwajibisha mhalifu na/au kuendelea kutoa huduma ya kichungaji kwa wale ambao wamedhulumiwa. Kwa sababu hiyo, sifa ya uwazi, uwajibikaji na imani ya umma katika taasisi nyingi za kidini umeharibika.

2.3 Tunatangaza:

- ushuhuda wa Maandiko kwa upendo wa Mungu kwa wanadamu wote na kipaumbele kilichowekwa katika huduma ya Yesu kwa watoto, walio katika mazingira magumu na waliotengwa;
- umuhimu unaoendelea wa tafakari ya Lambeth Conference 2008 juu ya aina nyingi za matumizi mabaya ya madaraka katika jamii na Kanisa ambamo wanawake na wasichana wanateseka vibaya. Vurugu zilizofanyika kwa wanawake na watoto katika mwili wa Kristo ni vurugu inayofanywa kwa mwili wa Kristo. Vurugu inakuwa na aina nyingi ikiwa ni pamoja na unyanyasaji wa kimwili, kifedha, kihisia, kisaikolojia, kiakili, kitamaduni, kingono na kiroho;
- kwamba tutatimiza Mkataba wa Usalama wa Watu ndani ya Mkanisa ya Ushirika wa Anglikana uliopitishwa na Baraza la Ushauri la Anglikana mwaka 2012 (katika ACC-15). Tutatimiza ahadi zake tano za kutoa usaidizi pale ambapo kuna unyanyasaji; kutekeleza ushughulikiaji wenye ufanisi kwenye unyanyasaji; kupitisha na kuhamasisha viwango vya utendaji wa huduma; kutathmini ufaafu wa huduma; na kuhimiza utamaduni wa usalama;
- kwamba tutatekeleza Itifaki ya kutoa taarifa za kufaa kwa huduma kati ya makanisa ya Ushirika wa Anglikana iliyokaribishwa na Baraza la Ushauri la Anglikana mnamo 2016 (katika ACC-16). Tutatekeleza Itifaki hii kwa kuwa na mifumo ya kutoa na kutathmini taarifa wakati wafanyakazi wa kanisa wanapohamia kati ya/ndani ya majimbo;
- kwamba tutafuata Miongozo ya kuimarisha usalama wa watu wote, hasa watoto, vijana na watu wazima walio hatarini, ndani ya majimbo ya Ushirika wa Anglikana yaliyopitishwa na Baraza la Ushauri la Anglikana mwaka 2019 (katika ACC-17). Tutafuata Miongozo hii kwa kuweka mifumo katika makanisa yetu ili kuzuia unyanyasaji na kutoa msaada unaofaa wa kichungaji kwa wale waliodhulumiwa;
- kwamba tutafanya kazi na Tume ya Kanisa Salama ya Ushirika wa Anglikana ambayo mwendelezo wake uliombwa na Baraza la Ushauri la Anglikana mwaka 2019 (katika ACC-17). Tutashirikiana na Tume inapotoa msaada, na kutoa ripoti juu ya maendeleo, ili kuboresha usalama wa watu wote katika makanisa ya Ushirika wa Anglikana.

3 Uthibitisho

3.1 Tunakiri kwa aibu kubwa kwamba baadhi ya watu wanaofanya kazi ndani ya Kanisa, makasisi na walei, wamejihusisha na tabia za dhambi, na hata uhalifu, kwa kuwanyanyasa wale wanaowahudumia. Tunaomba msamaha kwa wale ambao wamedhulumiwa na kuumizwa na ambao wanaendelea kuishi na athari za madhara hayo. Tunasikitika sana kwa kushindwa kwa makanisa yetu kuzuia madhara, na kuwasikiliza na kuwasaidia wale ambao wamenyanyaswa. Tunakubali kwamba toba yetu lazima ionyeshwe kwa hatua ya makusudi ya kuimarisha usalama wa jumuiya na taasisi zetu za kanisa.

3.2 Tunathibitisha kuwa:

- sehemu muhimu ya utume wa Kanisa na uanafunzi wa watu wa Mungu ni kujenga jumuiya ambamo watu wote wako salama na wanatunzwa. Imani hii inapaswa iwe sehemu ya msingi ya teolojia yetu na kwa hivyo lazima iwe na utambulisho, mawazo, maneno na matendo yetu katika kuwa Kanisa la Mungu kwa Dunia ya Mungu.
- tutachukua hatua ya kufanya makanisa ya Ushirika wa Anglikana kuwa sehemu za usalama ulioimarishwa kwa kila mtu, ambapo wafanyakazi wa kanisa hufanya kazi kwa uadilifu; waathiriwa wa unyanyasaji wanapata huduma na matokeo ya haki; wafanyakazi wa kanisa wanaofanya matendo ya unyanyasaji wanawajibika; na viongozi wa kanisa hawafichi vitendo vya unyanyasaji;

4 Maombi Maalum (Miito)

Sisi, maaskofu tuliokusanyika katika Lambeth Conference, tunatoa wito ufuatao:

4.1 sisi wenyewe kama maaskofu, kutimiza wajibu wetu wa kuwalinda watu wote tunaowahudumiwa kwa:

- kuhakikisha sisi wenyewe tunakuwa na maarifa, uelewa, huruma na utambuzi unaohitajika kupitia mafunzo, kusikiliza uzoefu wa wale ambao wamepitia unyanyasaji na kuendelea kushiriki na maaskofu wenzetu;
- kutumia Mkataba wa Usalama wa Watu ndani ya Makanisa ya Ushirika wa Anglikana;
- kutekeleza Itifaki ya kutoa taarifa za kufaa kwa huduma;
- kufuata Miongozo ya kuimarisha usalama wa watu wote, hasa watoto, vijana na watu wazima walio katika mazingira hatari, ndani ya majimbo ya Ushirika wa Anglikana;
- kuhakikisha kuwa kila dayosisi inaweka muundo/mfumo salama wa Kanisa, unaofaa kwa muktadha na rasilimali za mahali husika, kama jambo la dharura;
- kutimiza mahitaji yote ya kisheria katika nchi zetu kuripoti unyanyasaji wa watoto kwa mamlaka na huduma husika;
- kutetea mabadiliko katika sheria na utendaji ndani ya mashirika ya serikali ili kuongeza ulinzi wa watoto, vijana na watu wazima walio katika mazingira hatari.

Kwa kufanya hivyo, tunakiri kwamba maendeleo yetu ni tofauti katika sehemu tofauti za Ushirika, na kwamba baadhi ya majimbo na dayosisi zetu zinakabiliwa na hali kama vile vita na majanga ya asili ambayo husababisha changamoto za kipekee kwa kazi hii;

4.2 kwa Vyombo vya Ushirika, kufanya usalama wa watu wote katika majimbo ya Ushirika wa Anglikana kuwa kipaumbele cha mkazo wao, ugawaji wa rasilimali na uchukuaji hatua;

4.3 kwa watu wa majimbo na dayosisi zetu, kushirikiana nasi kumlinda kila mtu katika jumuiya zetu za kanisa na taasisi kwa kuwa na mifumo, mafunzo na watu katika nafasi ya kuzuia unyanyasaji na kutoa msaada sahihi wa kichungaji kwa wale ambao wamekuwa wakinyanyaswa;

4.4 kwa viongozi wa dunia, kuchukua hatua zozote ambazo ni muhimu ili kufikia malengo ya SDG namba 5.2 na 16.2 (kama ilivyo hapo juu).

Tunatekeleza kupitia wawakilishi wetu kuripoti mara kwa mara kwa Vyombo vya Ushirika kuhusu maendeleo katika kutimiza jukumu letu la kulinda watu wote tunaowahudumia.

Melezo ya Mwisho

- i. Shirika la Afya Duniani, Karatasi ya ukweli, Ukatili dhidi ya watoto, tarehe 29 Novemba 2022 [Ukatili dhidi ya watoto \(who.int\)](#).
- ii. Shirika la Afya Duniani, Karatasi ya ukweli, Ukatili dhidi ya wanawake, tarehe 9 Machi 2021, [Ukatili dhidi ya wanawake \(who.int\)](#)
- iii. Agenda ya mwaka 2030 ya Maendeleo Endelevu ilizinduliwa na Umoja wa Mataifa mnamo Septemba 2015 na inalenga kukomesha umaskini katika aina zake zote. Ina malengo 17 ya maendeleo endelevu na makusudi 169.